

**Príhovor pri príležitosti udelenia čestného doktorátu
na PU v Prešove**

Mons. ThDr. Jánovi Babjakovi SJ, PhD.

a

Mons. Mgr. Jozefovi Tóthovi

(26. októbra 2010)

Vaše Excelencie, Magnificencie, Spektability, Honorability, Cives academici carissimi, vzácni hostia, dámy a páni!

Je pre mňa veľkým potešením, že môžem na tomto slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Prešovskej univerzity privítať Jeho Excelenciu Mons. ThDr. Jána Babjaka, PhD, prešovského arcibiskupa a metropolitu, veľkého kancelára Gréckokatolíckej teologickej fakulty, a Mons. Mgr. Jozefa Tótha, čestného dekana Gréckokatolíckej teologickej fakulty, dogmatického teológa a básnika.

Vedecká rada Prešovskej univerzity udeľuje titul „**Doctor honoris causa**“ významným domácim aj zahraničným osobnostiam, ktoré sa jedinečným spôsobom zaslúžili o rozvoj vedy, kultúry a umenia alebo o rozvoj demokracie a humanity, a výsledky ich činnosti majú špecificky význam a ohlas či už na domácej pôde ako aj v zahraničí.

Po preštudovaní celých spisov pána arcibiskupa a metropolitu Mons. Jána Babjaka a Mons. Jozefa Tótha som dospel k presvedčeniu, že v osobe každého z nich sa snúbia kvality odborníkov s hlboko ľudskými kvalitami. Zrkadlom aktivít ich pracovného aj osobného života je celý rad členstiev v rôznych grémiách, vedeckých kolégiách a tiež medzinárodné ocenenia. Potvrdením ich akademickej práce je aj súčasný rozvoj tejto teologickej fakulty, na ktorom majú obidvaja z rôznej pozície svoj veľký podiel.

Ctené akademické zhromaždenie,

dovoľte mi, aby som sa v tejto slávnostnej chvíli krátko zastavil a uctil si ľudí hlboko zrastených so všeludskými a kresťanskými hodnotami, akými bezpochyby Mons. Babjak a Mons. Tóth sú. Ich život a aktivity nás o tom v nemalej miere presvedčajú. Arcibiskupa Jána Babjaka osobne poznám ako hodnotného a konštruktívneho človeka, s ktorým mám tu česť sa stretávať a spolupracovať. Ako hlava miestnej cirkvi je všestranne aktívnym človekom. Nemožno opomenúť aj jeho osobný vklad k budovaniu ekumenických vzťahov. Zároveň je stále aj vedecky činný. Na tomto poli jeho prínos spočíva obzvlášť v zdokumentovaní životných osudov gréckokatolíckych kňazov počas historicky najťažšieho obdobia pre Gréckokatolícku cirkev v bývalom Československu, kedy bola postavená mimo zákon. Čo sa týka jeho prínosu vo vzťahu k Prešovskej univerzite, ako gréckokatolícky hierarcha všemožne a konkrétne podporuje jej pôsobenie, predovšetkým jej Gréckokatolíckej teologickej fakulty a Gréckokatolíckeho kňazského seminára blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča. Pravidelne sa aktívne zúčastňuje na konferenciách, podniká konkrétne kroky, aby Gréckokatolícka teologická fakulta mohla byť akreditovaná aj zo strany Svätej stolice. Vytvára vhodné podmienky pre kvalitatívny rast našich pedagógov na tejto fakulte. Predovšetkým v cirkevnej oblasti je medzinárodne známou a uznávanou osobnosťou.

Jozef Tóth je symbolom človeka, ktorý zažil perzekúcie ateistického systému v osobnom živote i v literárnej tvorbe. Z utrpenia a skúšok vyšiel ako preverený svedok morálnych hodnôt lásky a odpúšťania, nachádzajúcich inšpiráciu vo svete Božieho zjavenia. Vo svojom prozaickom diele predostrel filozofický pohľad na existenciu zla, aby následne modernej civilizácii ukázal jedinou cestu záchrany v nekonečnom Božom milosrdenstve. Rozkolísanej postmodernej kultúre neustále pripomína, že harmónia sveta i človeka pochádza z vnútornej harmónie duše.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
 v tejto chvíli je skutočne potrebné vysloviť uznanie pánovi arcibiskupovi a metropolitovi Jánovi Babjakovi za jeho všestranné aktivity, ktoré presahujú rámec Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku ako aj Prešovskej univerzity v Prešove. Zviditeľňujú nás – ľudí, ktorí tu žijeme, pracujeme, prežívame svoje radosti i starosti. A taktiež básnikovi-jubilantovi (85 rokov) Jozefovi Tóthovi, ktorému práve teraz vyšlo súborné literárne dielo ako cenný myšlienkový odkaz pre dnešok. Ešte väčšiu úctu vzbudzuje u Jozefa Tótha súlad prežitého a napísaného, čo spôsobuje najpresvedčivejší účinok na človeka a jeho vnútornú premenu. Patrí im za to naša vďaka.

Vážený pán arcibiskup Ján Babjak a Mons. Jozef Tóth,
 pre našu univerzitu je ct'ou, že vám dnes môže odovzdať diplomy, potvrdzujúce rozhodnutie najvyššieho vedeckého grémia tohto akademického pracoviska – Vedeckej rady Prešovskej univerzity, vymenovať vás za čestných doktorov, doctor honoris causa Prešovskej univerzity v Prešove.

prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
rektor univerzity